

SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS POLITIKOS IR JOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos ir jos įgyvendinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatyti principai, kuriais vadovaujamosi Lietuvos apeliaciniame teisme (toliau – teismas), siekiant užtikrinti teisme dirbančių asmenų fizinį ir psichologinį saugumą, smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos įgyvendinimo priemones, pranešimų apie galimus smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos neatitinkančio elgesio atvejus pateikimo ir jų nagrinėjimo tvarką, taip pat šios prevencijos politikos vykdymo priežiūros tvarką. Teisėjams Aprašas taikomas *mutatis mutandis*, nepažeidžiant konstitucinį teisėjų statusą vykdam teisingumą reglamentuojančių teisės aktų.

2. Aprašo tikslas – padėti teisme dirbantiems asmenims atpažinti smurto ir priekabiavimo atvejus, galimas smurto ir priekabiavimo formas, supažindinti su smurto ir priekabiavimo prevencijos priemonėmis, su pranešimų apie smurtą ir (ar) priekabiavimą teikimo ir nagrinėjimo tvarka, su apie smurtą ir (ar) priekabiavimą pranešusių asmenų ir (ar) patyrusių smurtą ir (ar) priekabiavimą asmenų apsaugos priemonėmis bei jiems teikiama pagalba, su rekomenduojamais elgesio darbe (darbo etikos) modeliais ir kita informacija, susijusia su smurto ir priekabiavimo prevencija.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. smurtas – vieno ar kelių asmenų veikimu ar neveikimu kitam vienam ar daugiau asmenų padaromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis poveikis, susijęs su darbu, dėl kurio asmuo patiria arba gali patirti neturtinę ar turtinę žalą;

3.2. priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka;

3.3. seksualinis priekabiavimas – nepageidaujamas, užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, turint tikslą pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką;

3.4. grėsmė – gresianti padėtis, pavojus, įskaitant įvairius grėsmingus įvykius (formuojančių užduotis ar vykdančių užduotis asmenų žodiniai išpuoliai, kitas įvairius susirūpinimą keliančius elgesys);

3.5. bauginimas – priekabiavimo forma, kuri apibūdina grėsmingą ar gąsdinančią darbo aplinką, kurioje žmonių grupė ar atskiras asmuo patiria baimės ar nesaugumo jausmą dėl kitos grupės žmonių ar atskiro asmens neigiamo ar nedraugiško elgesio;

3.6. psichologinis smurtas – pasikartojantis ne fiziškai žalojantis ir galios santykiu paremtas elgesys, kurį žmogus, taikydamas tokį santykį, naudoja prieš silpnesnį asmenį ir dėl kurio pastarasis dažnai patiria psichologinę traumą; tokio elgesio tikslas – kontroliuoti kitą žmogų jį žeminant, menkinant, izoliuojant, nutildant ir taikant kitas panašias strategijas;

3.7. atsakingas asmuo – teismo pirmininko įsakymu paskirtas darbuotojas, įgaliotas užtikrinti smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos įgyvendinimą ir vykdam kitas pagal šį Aprašą jam pavestas funkcijas;

3.8. teisme dirbantys asmenys – darbo santykiais su teismu susiję teisėjai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jos apibrėžtos teisės aktuose ir metodinėse rekomendacijose, kuriais vadovaujamosi rengiant ir įgyvendinant šį Aprašą.

5. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsniu,

Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu ir kitais teisės aktais bei metodinėmis rekomendacijomis, kuriuose nustatytos teisės ir pareigos, jų įgyvendinimo tvarka ir taikytinos priemonės užtikrinant saugias ir sveikas darbo sąlygas.

II SKYRIUS

SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS POLITIKOS PRINCIPAI

6. Teisme vadovaujamosi nuostata, kad kiekvienas teisme dirbantis asmuo gerbia kito asmens garbę ir orumą, puoselėja mandagaus ir pagarbaus bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą, deklaruoja nepakantumą smurto ir priekabiavimo darbe išraiškoms ir tokių veiksmų netoleruoja.

7. Teisme dirbančių asmenų santykiai grindžiami supratingumo, tolerancijos, geranoriškumo, sąžiningumo, pasitikėjimo ir kitomis organizacinę elgseną kuriančiomis vertybėmis. Teisme dirbantis asmenys, atlikdami savo funkcijas, taip pat vadovaujasi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais etikos principais, laikosi jų veiklai nustatytų etikos reikalavimų.

8. Teisme dirbantis asmenys negali diskriminuoti, priekabauti, tyčiotis ar gąsdinti, nurodyti diskriminuoti kitų dėl jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitų pagrindų.

9. Teisme dirbantis asmenys, nepriklausomai nuo einamų pareigų, privalo viešai nevertinti vieni kitų asmeninių savybių ir kompetencijos, pastabas apie pastebėtas klaidas ar veiklos trūkumus reikšti korektiškai, paprastai nedalyvaujant kitiems asmenims, netoleruoti nepagrįstos kritikos.

10. Teisme darbas organizuojamas taip, kad kiekvienas teisme dirbantis asmuo savo elgesiu užtikrintų, kad būtų kuriama saugi ir sveikatai palanki darbo aplinka, kad nė vienas teisme dirbantis asmuo ar jų grupė nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančio, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsiamasi į asmens garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beviltišką ir bejėgę padėtį.

11. Organizuojant teismo veiklą atsižvelgiama į psichosocialinę riziką ir psichosocialinių veiksnių poveikį visiems teisme dirbantiems asmenims, prireikus konsultuojamasi su specialistais darbo sąlygų gerinimo šiuo aspektu klausimais.

12. Teismas visiems teisme dirbantiems asmenims užtikrina galimybę teikti klausimus, pasiūlymus, prašymus ir (ar) skundus dėl pastebėtų, patiriamų ar patirtų smurto ir (ar) priekabiavimo apraiškų, kad būtų kuo efektyviau įgyvendinamos šioje politikoje įtvirtintos smurto ir priekabiavimo prevencijos priemonės, ir skatina apie pastebėtus, patiriamus ar patirtus atvejus pranešti šiame Apraše nustatyta tvarka, atvirai kalbėti šiomis temomis, rodyti netoleranciją tokioms apraiškoms.

13. Teisme atliekamos patikros, ar teisme dirbantis asmenys tinkamai laikosi įsipareigojimų vykdydami pagal einamas pareigas jiems priskirtas funkcijas, pagrįstos pastabos dėl darbo trūkumų, konstruktyvi kritika, kuri išreiškiama pagarbiai atsižvelgiant į faktinę situaciją, tinkamai ir objektyviai įvertinus vykdomą veiklą, diskusijos, nuomonių nesutapimai negali būti vertinami kaip psichologinis smurtas.

14. Teismas užtikrina pateiktų duomenų konfidencialumą ir taiko asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemones.

III SKYRIUS

REKOMENDUOJAMAS ELGESYS, SIEKiant IŠVENGTI SMURTO IR PRIEKABIAVIMO APRAIŠKŲ

15. Teisme dirbantiems asmenims rekomenduojama laikytis šių principinių nuostatų:

15.1. analizuoti savo elgesį ir vertinti, ar jis atitinka Aprašo nuostatas;

15.2. būti sąmoningam, žinoti ar numanyti, koks potencialus elgesys gali būti laikomas smurtu ar priekabaviu;

15.3. būti atidžiam ir jautriam kitiems, gerbti kitų privatų gyvenimą, pažiūras, įsitikinimus, fizinį ir psichinį neliečiamumą, stengtis suvokti, ar žodžiu, raštu arba fiziniu veiksniu išreikštas

elgesys gali sukelti nemalonių, nepageidaujamų, orumą žeidžiančių padarinių ar trukdyti kitą asmenį darbo aplinkoje, todėl jis gali nesugebėti tinkamai atlikti savo funkcijų.

16. Siekiant išvengti asmeniui nemalonaus, nepriimtino elgesio ir šio elgesio neigiamų padarinių, kilus abejonių, kad tam tikras elgesys gali būti nepageidaujamas arba gali priversti kitą asmenį jaustis nepatogiai, žeminti jo orumą, rekomenduotina iš anksto minėto asmens pasiteirauti, su juo aptarti, ar tam tikras elgesys, bendravimo forma jam yra priimtini.

17. Jei asmuo žodžiu, veiksmais ar atsako nebuvimu parodo, kad tam tikras elgesys, nesusijęs ir (ar) nebūtinai darbo funkcijoms atlikti, jam nėra priimtinas, privaloma nedelsiant nutraukti tokį elgesį.

18. Kiekvienas teisme dirbantis asmuo turi nebūti pasyvus Aprašo nuostatų neatitinkančio elgesio stebėtojas, turi netoleruoti tokio elgesio ir nelaikyti jo pokštu ar nevykusių pajuokavimų, neskatinti tokio elgesio pritarančia šypsena, juoku ar kitais tokį elgesį palaikančiais veiksmais ir turi imtis aktyvių veiksmų tokiam elgesiui sustabdyti.

19. Patyrus elgesį, turintį smurto ir (ar) priekabiavimo požymių, patartina ramiai, mandagiu tonu pasakyti ar kitu būdu (pavyzdžiui, elektroniniu laišku, žinute) pranešti taip besielgiančiam asmeniui, kad šis elgesys nepriimtinas ir turi būti nutrauktas. Rekomenduotina konkrečiai paaiškinti, kokie gestai, žodžiai, komentarai, fizinis elgesys ar kiti veiksmai yra nemalonūs, sukuria žeminančią, įžeidžiančią darbinę aplinką.

20. Jei smurto ir (ar) priekabiavimo apraiškos vyko ar vyksta kito teisme dirbančio asmens atžvilgiu, rekomenduotina padrašinti jį prabilti apie tai, paskatinti kreiptis į šiuos veiksmus atlikusį asmenį ir nedelsiant jam pranešti, kad toks elgesys nepageidaujamas, arba apie tokį elgesį informuoti teismo atsakingą asmenį.

IV SKYRIUS

SMURTO, PRIEKABIAVIMO IR KITO NEPRIIMTINO ELGESIO IŠRAIŠKOS

21. Smurto, priekabiavimo ir kito nepriimtino elgesio išraiškos, kurios nėra toleruojamos ir kurioms taikomas Aprašas:

21.1. fiziniai veiksmai, kuriais siekiama sukelti skausmą ir (ar) sužaloti. Fizinis smurtas gali pasireikšti (bet neapsiriboti) mušimu, stumdymu, smaugimu, trenkimu, purtymu, tampymu, daiktų daužymu ginčo metu, daiktų mėtymu įpykus, turto naikinimu, kūno sužeidimu ar sužalojimu;

21.2. psichologiniai veiksmai – asmens įžeidinėjimas, nepagrįstų pastabų teikimas, grasinimas, draudimai, gąsdinimas, žeminimas, užgauliojimas ir kitas netinkamas elgesys, kuriuo siekiama asmenį įskaudinti, įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beviltišką ir bejėgę padėtį, priversti suvokti priklausomybę, atlikti tam tikrą veiksmą, paklusti smurtautojui. Pavyzdžiui, grasinimais bandoma nuslopinti galimą aukos pasipriešinimą. Psichologinio smurto darbe baimė riboja jį patiriančių asmenų veiksmus, laisvę, daro įtaką jų sprendimams, bendravimui, savijautai ir gerovei darbe;

21.3. seksualiniai veiksmai – kėsinimasis ne tik į asmens sveikatą ir kūno neliečiamumą, bet ir į socialinę laisvę, asmens garbę ir orumą, t. y. seksualiai smurtaujant tuo pačiu metu gali pasireikšti ir fizinio, ir psichologinio smurto bruožai. Šis smurtas pasireiškia įvairiomis formomis, pavyzdžiui, juokais ar šaipymusi iš kito asmens seksualumo ar kūno, įžeidžiančiais pareiškimais, įžeidinėjimu, pravardžiavimu dėl asmens seksualinių nuostatų ir (ar) elgesio ir kt.;

21.4. ekonominiai veiksmai – asmens žeminimas dėl ekonominės priklausomybės ir (ar) patirtos ar patiriamos ekonominės žalos, atsiradusios dėl smurtautojo prievartos. Tai gali pasireikšti (bet neapsiriboti) veiksmais, kuriais siekiama pakenkti asmens finansinei padėčiai, grasinimais neskirti skatinimo priemonių ar jų mokėjimo nutraukimu, asmens veiklos nuvertinimu ne pagal jo nuopelnus ir kvalifikaciją, neleidimas dirbti ir kt.;

21.5. nepriimtino elgesio išraiškos – elgesys, kenkiantis asmens emocinei, o sunkiais atvejais – ir psichinei bei fizinei sveikatai. Pavyzdžiui, nepriimtinas ar nepageidaujamas fizinis kontaktas (fizinis prisilietimas, glostymas, plekštelėjimas, grybštelėjimas, siekimas prisiliesti (apkabinti), prisitraukti arčiau kito asmens ir kt.) ar tokio fizinio kontakto reikalavimas; nepadoraus

turinio informacijos demonstravimas ar siuntimas; įkyrus domėjimasis apie privatų gyvenimą, intymius santykius; nepageidaujami komentarai dėl išvaizdos, kūno formų, aprangos; įžeidžiantys juokai, patyčios, apkalbos, gandai, šmeižtas, užgaulūs gestai; tyčinis asmens izoliavimas darbinėje veikloje neskiriant užduočių, susijusių su tiesioginėmis jo darbo funkcijomis, informacijos, nesusijusios su asmens atliekamomis darbo funkcijomis, apie jį rinkimas ir (ar) platinimas; elgesys, kuriuo siekiama riboti asmens apsisprendimo laisvę; poveikis asmeniui, siekiant tam tikrų su darbu nesusijusių funkcijų (paslaugų) atlikimo ir kt.

22. Smurtas ir (ar) priekabiavimas gali pasireikšti ir kitokiais būdais, kurie nėra akivaizdūs, tačiau kuria nemalonią, bauginančią, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

V SKYRIUS

SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS ĮGYVENDINIMAS

23. Smurtas, priekabiavimas ir bet kokios jų apraiškos yra draudžiamos darbo vietose, įskaitant viešąsias ir privačias vietas, taip pat pertraukų pailsėti ir pavalgyti metu arba naudojantis buties, sanitarinėmis ir higienos patalpomis; su darbu susijusių išvykų, kelionių, mokymų, renginių ar socialinės veiklos metu; su darbu susijusio bendravimo, įskaitant bendravimą naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas, metu; pakeliui į darbą arba iš darbo.

24. Teisme išskiriami pirminiai, antriniai ir tretiniai smurto darbe prevenciniai veiksmai:

24.1. pirminiai prevenciniai veiksmai – veiksmai, skirti smurto ir priekabiavimo apraiškoms pašalinti ir taip jų neigiamai įtakai teisme dirbantiems asmenims sumažinti, t. y. psichosocialinės ir fizinės darbo aplinkos gerinimas (darbo vietos, padalinio, darbo funkcijos ar pan. keitimas), lanksčių darbo grafikų tvirtinimas, darbuotojų įtraukimas, grįžtamojo ryšio suteikimas), smurto ir (ar) priekabiavimo atvejų fiksavimas ir teismo organizacinės kultūros ugdymas, pagarba, atidumu ir atvirumu grįstas teisme dirbančių asmenų bendravimas, užduotis formuojančių asmenų pagalba sprendžiant problemas, mažinant smurto ir priekabiavimo darbe riziką bei ugdant organizacinę kultūrą;

24.2. antriniai prevenciniai veiksmai – prieš smurtą nukreiptos įstaigos politikos formavimas. Antrinės prevencijos įgyvendinimo metu teisme dirbantys asmenys informuojami apie parengtą Aprašą, organizuojamus centralizuotus ar vidinius mokymus smurto ir priekabiavimo prevencijos temomis. Teisme dirbantys asmenys, neatliekantys užduotis formuojančių funkcijų, mokomi, kaip nustatyti galimas smurto ir priekabiavimo situacijas; kokie galimi smurto ir priekabiavimo šalinimo sprendiniai; kokie bendravimo įgūdžiai padeda išvengti smurto ir (ar) jį sumažinti; kaip skatinti teigiamą aplinką darbe; kokios teisių gynimo galimybės. Asmenys, formuojantys vykdymo užduotis, mokomi suprasti ir paaiškinti teismo prevencinės politikos strategiją; pastebėti netinkamą savo ir kitų asmenų elgesį; įvertinti darbo aplinką ir numatyti priemones, padedančias išvengti smurto ir (ar) priekabiavimo darbe; padėti nukentėjusiems asmenims; pagal galiojančius teisės aktus užtikrinti informacijos apie smurtą ir (ar) priekabiavimą patyrusių asmenis konfidencialumą; palaikyti teisme dirbančius asmenis ir skatinti abipuse pagarba grįstą darbo aplinką;

24.3. tretiniai prevenciniai veiksmai – visapusė pagalba smurtą ir (ar) priekabiavimą patyrusiems asmenims ir taikomos drausminės bei tarnybinės nuobaudos nusižengusiems asmenims.

25. Teismo pirmininkas yra atsakingas už tai, kad teisme būtų vykdoma smurto ir priekabiavimo prevencija.

26. Teismo pirmininko įsakymu paskirtas atsakingas asmuo:

26.1. konsultuoja teisme dirbančius asmenis šio Aprašo įgyvendinimo klausimais;

26.2. organizuoja pagalbos suteikimą teisme dirbantiems asmenims, patyrusiems smurtą ir (ar) priekabiavimą darbe;

26.3. vykdo kitas šiame Apraše nustatytas ir teismo pirmininko pavestas funkcijas, susijusias su smurto ir priekabiavimo prevencija.

27. Teismo pirmininko padėjėjas ryšiams su visuomene išklauso teisme dirbančių asmenų žodžiu ar kitais būdais perduodamą informaciją, pasiūlymus smurto ir priekabiavimo prevencijos

politikos klausimais bei užtikrina grįžtamojo ryšio sklaidą, organizuodamas vidinės komunikacijos priemones, kad teisme dirbantys asmenys būtų informuoti apie galimus smurto ir priekabiavimo pavojus bei būdus, kaip spręsti smurto ir (ar) priekabiavimo pasireiškimo darbe atvejus ir kaip apsaugoti save. Teismo pirmininko padėjėjas ryšiams su visuomene nenagrinėja Aprašo 28 punkte nurodytų pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą ir nevykdo tyrimų dėl šių pranešimų.

VI SKYRIUS PRANEŠIMŲ APIE SMURTĄ IR PRIEKABIAVIMĄ TEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKA

28. Asmuo, pagrįstai manantis, kad prie jo ar kito asmens yra priekabiaujama ir (ar) prieš jį naudojamas smurtas, pateikia laisvos formos pranešimą raštu, elektroniniu paštu teismo pirmininkui ar atsakingam asmeniui arba elektroniniu paštu smurtoprevencija@apeliacinis.lt. Teismo pirmininkas ar atsakingas asmuo, gavęs pranešimą elektroniniu paštu, visais atvejais turi užtikrinti pranešusio asmens konfidencialumą. Pranešimas gali būti pateikiamas ir anonimiškai. Pranešimą rekomenduojama pateikti per kuo trumpesnę laiką nuo veiksmų, apie kuriuos informuojama arba kurie skundžiami, padarymo arba paaiškėjimo dienos. Visi pranešimai apie smurto ir (ar) priekabiavimo atvejus turi būti registruojami ir nagrinėjami.

29. Pranešime turi būti pateikta ši informacija:

29.1. paaiškinimai apie patirto ar pastebėto smurto, priekabiavimo situaciją, apraiškas ir aplinkybes;

29.2. galimi liudytojai;

29.3. visa kita turima informacija (susirašinėjimas, garso įrašai ar pan.).

30. Gavus pranešimą:

30.1. atsakingas asmuo pranešimą registruoja dokumentų valdymo sistemoje (toliau – LITEKO II), užtikrindamas pranešimo konfidencialumą, ir atlieka pirminę konsultavimosi procedūrą su pranešimą pateikusiu asmeniu (jei jis žinomas) ir, įvertinęs pateikto pranešimo turinį ir aplinkybes dėl galimo priekabiavimo ir (ar) smurto, pateikia informaciją teismo pirmininkui;

30.2 teismo pirmininkas, susipažinęs su pateikta informacija dėl galimo smurto ir (ar) priekabiavimo, priima sprendimą:

30.2.1. tuo atveju, jei asmuo tik teikia informaciją, tačiau nepageidauja, kad būtų atliktas tyrimas, taikyti tokias procedūras kaip neformalus pokalbis, kai atsakingas asmuo atskirai bendrauja su skundžiamu asmeniu, dalyvaujant arba nedalyvaujant besiskundžiančiam asmeniui, siekdamas taikiai išspręsti kilusius nesutarimus arba pakartotinai supažindinti skundžiamą asmenį su Aprašu ir kitais dokumentais, atkreipdamas papildomą dėmesį į tai, dėl ko buvo kreiptasi;

30.2.2. gautą pranešimą perduoti nagrinėti atsakingam asmeniui, teismo pirmininko įgaliotam kitam asmeniui arba smurto ir (ar) priekabiavimo atvejo nagrinėjimo komisijai, kuri sudaroma konkrečiam atvejui ištirti, ir pateikti teismo pirmininkui ar jo įgaliotam asmeniui išvadą;

30.2.3. inicijuoti drausminio ar tarnybinio nusižengimo tyrimą;

30.2.4. tuo atveju, kai pateikiamas pranešimas dėl teisėjo veiksmų, teikti jį nagrinėti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83, 84, 102, 103 ir 104 straipsniuose nustatyta tvarka.

31. Jei pranešime, nurodytame Aprašo 28 punkte, minimi ir kiti galimi nusižengimai (korupcijos ar pan.), su tuo susijusi informacija teismo pirmininko sprendimu pagal veiklos sritį perduodama atitinkamoms institucijoms.

32. Nustačius smurto ir (ar) priekabiavimo atvejį, teisme skubiai imamas efektyvių priemonių traumų ir streso lygiui sumažinti, užtikrinant pagalbos prieinamumą ir visus reikalingus psichologinės pagalbos išteklius:

32.1. inicijuojamas ir vykdomas pokalbis, informuojama apie psichologinės pagalbos organizacijų, psichologinės pagalbos telefono linijų nuorodas ir kontaktus;

32.2. sudaromos sąlygos dalytis patirtimi, organizuojant teisme dirbančių asmenų pokalbius, mokymus, susirinkimus, skatinant darbuotojus kalbėti apie savo patirtį, informuoti atsakingus asmenis ir ieškoti pagalbos, gauti paramos iš kolegų;

32.3. po kiekvieno smurto ir (ar) priekabiavimo atvejo tyrimo atliekamas naujas psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas (teisme dirbančių asmenų apklausos ar pan.). Gauti rezultatai apibendrinami ir, jei reikia atsižvelgus į nustatytą atvejį, atliekami šio Aprašo 24 punkte nurodyti prevenciniai veiksmai;

32.4. taikoma drausminė ar tarnybinė atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą ir (ar) Lietuvos Respublikos darbo kodeksą.

33. Informacija apie pranešimą dėl smurto ir (ar) priekabiavimo laikoma konfidencialia ir negali būti paviešinta asmenims, nesusijusiems su galimu pažeidimu ir jo tyrimu.

34. Pranešimas ištiriamas ir prevencijos procedūra atliekama per įmanomą trumpiausią laiką, bet ne ilgiau nei per 1 mėnesį nuo pranešimo gavimo dienos.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Visi teisme dirbantys asmenys su patvirtintu Aprašu ir jo pakeitimais supažindinami per LITEKO II, prireikus pasirašytinai (kai asmuo neturi prieigos prie LITEKO II). Aprašas viešinamas teismo interneto svetainėje.

36. Aprašo įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarka peržiūrima ir prireikus atnaujinama pasikeitus šio Aprašo reglamentavimo srities teisės aktams, atsižvelgiant į gautus pranešimus apie smurtą ir (ar) priekabiavimą, nustatytus smurto ir (ar) priekabiavimo atvejus, pasikeitus galimiems jų pavojams ar atsiradus naujų arba pareikalavus Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai. Atsakingas asmuo užtikrina periodišką Aprašo įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos peržiūrėjimą ir prireikus teismo pirmininkui teikia pasiūlymus ją atnaujinti.
